

je idealna predstava, dodana iz samotvorne moči duševne predstavam konkretnih reči; vsako število je ena duševna enota; vsak števnik, ki je izraz števila, je samostalni ednine.

S tem se ne ujemajo števnik: eden, dva, tri, štiri, katerih slovnisko število se ne ujema z edninskim pojmom vseh števnikov, marveč se ravna po številu štete reči. Pri tem nas to najmanj moti, da se dodane plod našega mišljenja rečem kakor kaka lastnost, tako je tudi drugod; važnejše je vprašanje, zakaj to ujemanje pri prvih štirih števnikih, zakaj ne pri naslednjih. Odgovor na to je pač ta, da so še štirje predmeti nazorno predstavljeni, zato se jim nenazorno število dodane le kakor pojasnilo; kar jih je čez, ni več nazorno predstavno; namesto »nazora« stopi v ospredje idealna misel, odnosnost, ki se ji pokori sicer neuredljivo konkretno gradivo.

Pojem števila potakem lepše izraža ednina »pet« nego množina »štiri« in rod. množ. »petih« itd.

Poleg stare slovenščine sklanjajo še dandanašnji »pet« itd. kot abstrakten samostalni v ednini i-jevske sklanje češčina, ruščina, tudi preprosta govorica poljska.

(Konec prih.)

Kosec.

Rasla je kraj travnika
mlada roža bela,
pa je noč to rožico
s sanjami objela:
»Jutri pride sem gospod
in zatre se vame,
pa izkoplje me iz tal
in me s sabo vzame.
Na njegovem domu bom
rasla in cvetela,
zame živel bo skrbno,
zanj bom jaz živela ...«
Jutro zlato se zbudi
daleč za gorami,
kosca mladega nekje
tam na vasi zdrami.
Vstane in na travnik tja
čvrst, vesel zavije,

ko zagleda rožo, mu
radost v srcu vzklije.
»Ej, ti roža, rožica!
Poln sem jaz življenja,
poln ljubezni vroče sem,
poln sem hrepenenja!
Ti boš moja, jaz bom tvoj ...
Ne? ... Ah, v jutru rosнем
naj ljubezen zagori
v srcu ti ponosnem!
Ah, za hip, za hipec le
vdaj se tej sladkosti ...
Moja si — oprosti mi
ali ne oprosti! ...«
V strahu, v sreči, v strasti je
vsa zatrepetala
in pod koso kosčevo
rožica je pala ...

E. Gangl.